

MAHARASHTRA STATE BOARD OF VOCATIONAL EXAMINATION, MUMBAI
SUPPLEMENTARY EXAMINATION – JANUARY 2013

CERTIFICATE COURSE IN TRACERS

TIME ALLOWED - 3 Hrs.

MARKS – 100

SUBJECT :- TRACING (THEORY-II)

- Instructions:** (1) All questions are compulsory.
(2) Illustrate your answers with neat sketches wherever necessary.
(3) Figures to the right indicate full marks.
(4) Assume suitable additional data, if necessary.

- Q.1 (A) Give the colour codes for the following: 10
i) Plot lines ii) Existing street iii) Future street
iv) Permissible building v) Open space
vi) Work proposed to be demolished vii) Proposed Work
viii) Water supply work ix) Recreation ground
x) Roads and set-back.

- (B) Write short notes on *any two*: 10
i) Ferrous Metals ii) Machine drawing iii) Fastening

OR

- (C) Give the names of the 'Ferrous' and 'Non-ferrous' metals 10
important in engineering.

- Q.2 (A) Describe the role of a 'Tracer' in an Engineer's/ Architect's 20
office? Explain in short the functioning of an Architect in terms
of duty towards a client.

OR

- (B) Explain (step-wise) a easier method you will adopt to prepare a 20
tracing work from a existing drawing sheet in short time.

- Q.3 (A) What is a tracing paper? What points should be kept in mind 20
while preparing drawings on tracing paper?

OR

- (B) What is tracing cloth? Explain its importance in building 20
industry.

Q.4 (A) What are blue prints? Explain the procedure of sensitizing the paper for blue prints. 20

OR

(B) What is Ferrottype printing? Explain the method of making the blue prints from a tracing paper. 20

Q.5 (A) What is Azo printing? Explain the method of making the azo prints from a tracing paper. 20

OR

(B) Explain in detail Ammonia (Blue) printing. What are the basic raw materials required and give approximate current rate of the material? Give the area in Sq.m. of one roll available in market. 20

* * * * *

सर्टिफिकेट कोर्स इन ट्रेसर (३०४२०१)

विषय - ट्रेसिंग (थिअरी - २)

वेळ - ३ तास

गुण - १००

- सुचना :- १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२) आवश्यकतेनुसार तुमचे उत्तर सुबक आकृतीसह स्पष्ट करा.
३) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
४) आवश्यकतेनुसार योग्य अतिरिक्त माहिती गृहित धरा.

प्र.१.१.१ खालील दिलेल्यांसाठी कलर कोड सांगा.

१०

- १) प्लॉट लाईन २) अस्तित्वात असलेला रस्ता ३) भविष्यातील रस्ता
४) परवानगी असलेली इमारत ५) खुली जागा ६) डिमॉलीश करण्याचे योजलेले कार्य
७) प्रस्तावित कार्य ८) पाणी पुरवठा कार्य
९) पुर्ननिर्मित जागा १०) रोड आणि सेट-बॅक

१.१.२ कोणत्याही दोन मुद्द्यांवर थोडक्यात टीपा लिहा.

१०

- १) फेरस मेटल २) मशीन ड्रॉईंग ३) फास्टनिंग

किंवा

इंजिनियरिंग मधील महत्वाचे फेरस आणि नॉन फेरस मेटलची नावे द्या.

१०

प्र.२.१ इंजिनियर / आर्किटेक्चर ऑफीस मधील ट्रेसरची भूमिका स्पष्ट करा ?

२०

आर्किटेक्चरचे क्लाइंटच्या जबाबदा-या संबंधी कार्य थोडक्यात लिहा.

किंवा

१.२.२ थोडक्याच वेळात अस्तित्वात असलेल्या शीट पासून तुम्ही ट्रेसिंग वर्क साठी कोणती सोपी पद्धत वापराल स्पष्ट करा.

२०

प्र.३.१ ट्रेसिंग पेपर काय आहे ? ट्रेसिंग पेपरवर ड्रॉईंग काढत असताना कोणते मुद्दे लक्षात घ्यावयाचे असतात.

२०

१.३.२ ट्रेसिंग क्लोथ काय आहे ? इमारत उद्योगातील त्याचे महत्त्व स्पष्ट करा ?

२०

प्र.४.१ ब्ल्यु प्रिंटस् काय आहे ? ब्ल्यु प्रिंटसाठी कागद सेनसिटायझींग करण्याची पद्धत स्पष्ट करा.

२०

किंवा

१.४.२ फेरोटाईप प्रिंटिंग काय आहे ? ट्रेसिंग पेपर पासून ब्ल्यु प्रिंट तयार करण्याची पद्धत स्पष्ट करा.

२०

प्र.५.१ ऐझो प्रिंटिंग काय आहे ? ट्रेसिंग पेपर पासून ऐझो प्रिंट तयार करण्याची पद्धत लिहा ?

२०

किंवा

१.५.२ अमोनिया (ब्ल्यु) प्रिंटिंग सविस्तर स्पष्ट करा.

२०

कोणता मुलभूत कच्चा माल गरजेचा असतो व त्या साहित्यांची सध्याची अंदाजे किंमत सांगा ?

मार्केटमध्ये असलेल्या एक रोलचा स्के. मीटर मधील क्षेत्रफळ सांगा.

*****

